

Sygn. akt IV P 1326/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 maja 2022 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Śródmieścia Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Agnieszka Chlipała-Koziół

Protokolant: Grzegorz Łado

po rozpoznaniu w dniu 12 maja 2022 r. we Wrocławiu

na rozprawie

sprawy z powództwa: **J. D.**

przeciwko: **(...) w O.**

o odprawę

I. zasądza na rzecz powoda J. D. od strony pozwanej (...) w O. kwotę 63.720,00 zł (sześćdziesiąt trzy tysiące siedemset dwadzieścia złotych 00/100) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 28.08.2020r. do dnia zapłaty tytułem odprawy emerytalnej;

II. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 8.585 zł tytułem zwrotu kosztów procesowych, w tym kwotę 5.400 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego;

III. wyrokowi w pkt I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 10.620 zł.

UZASADNIENIE

Pozwem z 26 maja 2021 r. (data prezentaty biura podawczego tut. Sądu) **powód J. D.** wniósł o zasądzenie od strony pozwanej (...) w O. kwoty 63.720,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 28 sierpnia 2020 r. do dnia zapłaty, tytułem odprawy emerytalnej oraz o zwrot kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Uzasadniając swoje żądania powód podniósł, że był zatrudniony u strony pozwanej od 20 listopada 2018 r. do 27 sierpnia 2020 r. na stanowisku S. (...), w pełnym wymiarze czasu pracy. Zatrudnienie u strony pozwanej było jego ostatnim zatrudnieniem w związku z przejściem na świadczenie emerytalne po wygaśnięciu stosunku pracy. Wobec okoliczności, iż od dnia 1 kwietnia 2021 r. powód nabył prawo do świadczenia emerytalnego, winien otrzymać odprawę emerytalną. Spełniał bowiem wszystkie przesłanki do jej nabycia. Wskazał, iż każdy pracownik powinien otrzymać raz w życiu odprawę emerytalną, gdy traci swój status pracownika w związku z przejściem na emeryturę (k. 4-11).

Odpowiadając na pozew **strona pozwana (...) w O.** wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Uzasadniając swoje stanowisko, strona pozwana zarzuciła, że brak jest istnienia związku pomiędzy rozwiązaniem stosunku pracy a przejściem powoda na emeryturę. Rozwiązania stosunku pracy nie wynikało z uzyskania przez

powoda uprawnień emerytalnych, czy jego zamiaru skorzystania z takich uprawnień, lecz z odwołania przez Radę Powiatu (...) zarządu powiatu, w tym powoda ze stanowiska starosty (...) (62-65).

Sąd Rejonowy ustali następujący stan faktyczny:

Powód J. D. urodził się (...)

Dowód:

- Okoliczności bezsporne

Uchwałą nr I/6/2018 z dnia 20 listopada 2018 r. w sprawie wyboru S. (...), stwierdzono wybór powoda J. D. na stanowisko S. (...).

Uchwałą nr XVII/147/2020 z dnia 27 sierpnia 2020 r. w sprawie odwołania Zarządu Powiatu (...) z powodu nieudzielenia wotum zaufania, postanowiono o odwołaniu zarządu powiatu, w skład którego wchodził między innymi powód pełniący funkcję S. (...).

Dowód:

- Okoliczności bezsporne (karta 18, 21).

Obejmując funkcję starosty powód był zdecydowany pełnić ją do końca pięcioletniej kadencji, tj. do 2023 r.

Jeszcze przed odwołaniem z funkcji powód stał się niezdolny do pracy. Niezdolność powoda do pracy powstała w lipcu 2020 r., po nieudzieleniu mu wotum zaufania, jeszcze przed odwołaniem z funkcji starosty. Po odwołaniu z funkcji w dniu 27.08.2020 r. powód nadal przebywał na zwolnieniu lekarskim, aż do 22 grudnia 2020 r. Po tym czasie z powodu trwającej pandemii C.-19, a także z powodu zachorowania przez powoda i jego rodzinę na początku 2021 r. na C.-19, powód nie szukał zatrudnienia. Z uwagi na swój wiek i epidemię C.-19 powód nie podejmował się poszukiwania pracy, obawiał się bowiem o swoje zdrowie i życie, ponadto prawdopodobieństwo, że ktoś go zatrudni na okres 2-3 miesięcy było małe. Dlatego zdecydował się przejść na emeryturę i złożył wniosek o przyznanie mu prawa do emerytury. Od tego czasu powód jest na emeryturze, nigdzie nie pracuje.

Praca w starostwie powiatowym była ostatnim miejscem zatrudnienia powoda. Równoległe ani po tym czasie nie posiadał innego zatrudnienia.

Dowód:

- Wyjaśnienia powoda J. D. – e-protokół karta 89 (płyta CD).

Decyzja z dnia 7 maja 2021 r. znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W. po rozpatrzeniu wniosku powoda z 2 kwietnia 2021 r. przyznał mu emeryturę od 1 kwietnia 2021 r., tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego.

Dowód:

- Okoliczności bezsporne (karta 27-v. 28).

Powód ma udokumentowany ponad 40 letni staż pracy.

Dowód:

- Okoliczności bezsporne (karta 23-24, 29-37).

Pismem z 15 kwietnia 2021 r. powód zwrócił się do strony pozwanej (...) w O. z prośbą o wypłacenie odprawy emerytalnej, gdyż stosunek pracy, który ustał w dniu 28 sierpnia 2020 r., był jego ostatnim. Jednocześnie powód

oświadczył, iż po rozwiązaniu stosunku pracy nie był zatrudniony u innego pracodawcy. Odprawa nie została powodowi wypłacona przez innego pracodawcę.

Dowód:

- Okoliczności bezsporne (karta 25).

Pismem z 30 kwietnia 2021 r. strona pozwana poinformowana powoda, iż brak jest podstaw do uwzględnienia jego prośby, gdyż nie spełnia przesłanek do uzyskania odprawy emerytalnej.

Dowód:

- Okoliczności bezsporne (karta 26).

Średnie miesięczne wynagrodzenie powoda liczone jak ekwiwalent za urlop wynosiło 10.620,00 zł brutto.

Dowód:

- Zaświadczenie – karta 69

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie

W niniejszym postępowaniu powód dochodził zasądzenia kwoty 63.720,00 zł wraz z odsetkami tytułem odprawy emerytalnej.

Strona pozwana wносиła o oddalenie powództwa, zarzucając brak związku pomiędzy rozwiązaniem stosunku pracy, a przejściem powoda na emeryturę.

Stan faktyczny w sprawie Sąd ustalił na podstawie zaoferowanych przez strony postępowania dowodów z dokumentów, dopuszczonych przez Sąd jako dowód w sprawie na podstawie art. 243² k.p.c., sporządzonych w przewidzianej formie, których wiarygodność i autentyczność nie budziła wątpliwości Sądu i nie była została skutecznie zakwestionowana przez żadną ze stron.

Za wiarygodne Sąd uznał także wyjaśnienia powoda, gdyż spójnie korespondowały one z pozostałym materiałem dowodowym w sprawie, były spontaniczne, logiczne, przekonujące, a przez to w pełni wiarygodne.

W sprawie bezsporne było, że powód był pracownikiem samorządowym. Do jego sytuacji prawnej w zakresie łączącego strony stosunku pracy, zastosowanie więc miały w pierwszej kolejności, jako *lex specialis*, przepisy ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (tj. Dz. U. z 2022 r., poz. 530; zwanej dalej ustawą).

Zgodnie z art. 38 ust. 3 ustawy, w związku z przejściem na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy przysługuje jednorazowa odprawa w wysokości:

- 1) po 10 latach pracy - dwumiesięcznego wynagrodzenia;
- 2) po 15 latach pracy - trzymiesięcznego wynagrodzenia;
- 3) po 20 latach pracy - sześciomiesięcznego wynagrodzenia.

W sprawie bezsporne było również, że powód posiadał określony ustawą staż pracy uprawniający go do odprawy w wysokości sześciomiesięcznego wynagrodzenia. Bezsporne było również, iż z dniem 27 sierpnia 2020 r. doszło do rozwiązania łączącego strony stosunku pracy, a także iż z dniem 1 kwietnia 2014 r. powodowi zostało przyznane prawo do emerytury.

Spór w sprawie sprowadzał się jedynie do kwestii istnienia lub nieistnienia związku pomiędzy rozwiązaniem stosunku pracy a przejściem przez powoda na emeryturę.

Związek między ustaniem stosunku pracy a przejściem na rentę inwalidzką lub emeryturę jest ujmowany w orzecznictwie Sądu Najwyższego bardzo szeroko. Nabycie prawa do jednego z tych świadczeń nie musi wobec tego stanowić powodu rozwiązania stosunku pracy. Związek między rozwiązaniem stosunku pracy a nabyciem prawa do emerytury lub renty może mieć również rozmaity charakter: przyczynowy - rozwiązanie stosunku pracy następuje dlatego, że pracownikowi przysługuje prawo do świadczenia, czasowy - rozwiązanie stosunku pracy zbiega się w czasie z nabyciem prawa do świadczenia niezależnie od przyczyny rozwiązania stosunku pracy, jak również czasowo-przyczynowy, gdy przyczyną rozwiązania stosunku pracy jest nabycie prawa do emerytury lub renty i rozwiązanie następuje w chwili przyznania świadczenia. Między rozwiązaniem stosunku pracy a nabyciem prawa do świadczenia może zachodzić także związek funkcjonalny, gdy rozwiązanie stosunku pracy następuje przed spełnieniem warunków uprawniających do emerytury lub renty inwalidzkiej, ale nabycie prawa do jednego z tych świadczeń i przyznanie świadczenia po ustaniu zatrudnienia jest konsekwencją sytuacji bezpośrednio poprzedzającej rozwiązanie stosunku pracy (zob. np.: wyrok z dnia 8 grudnia 1993 r., I PRN 111/93, OSNCP 1994 nr 12, poz. 243; uchwała Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2000 r., III ZP 18/99, OSNP 2000 nr 24, poz. 888; także wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2011 r., II PK 149/10, LEX nr 794983 i tam powołane orzecznictwo; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 1 kwietnia 2015 r. II PK 136/14, LEX nr 1666017 i tam powołane orzecznictwo). Sąd Najwyższy podkreśla również dobitnie, że ustanie stosunku pracy w związku z przejściem na emeryturę lub rentę, nie jest tym samym, czym rozwiązanie stosunku pracy z powodu przejścia na emeryturę lub rentę. Nabycie prawa do jednego z tych świadczeń nie musi wobec tego stanowić przyczyny (powodu) rozwiązania stosunku pracy (np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 czerwca 2011 r., I PK 269/10, LEX nr 1001282; z dnia 26 listopada 2013 r., II PK 60/13, LEX nr 1421809).

Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 11 października 2007 r. w sprawie III PK 40/07 (LEX nr 338805), użyte w art. 92¹ § 1 k.p. sformułowanie "przejście na emeryturę" oznacza zmianę statusu pracownika lub pracownika-emeryta na status wyłącznie emeryta, w związku z czym przewidziana w tym przepisie odprawa emerytalna przysługuje pracownikowi, jeżeli rozwiązanie stosunku pracy nastąpiło w związku z tak rozumianym przejściem pracownika na emeryturę, choćby ją wcześniej pobierał, chyba że już wcześniej skorzystał z uprawnienia do tej odprawy. Pogląd ten jest ugruntowany w orzecznictwie.

W innym wyroku z 9 grudnia 1999 r. (I PKN 408/99, OSNAPiUS 2001, nr 9, poz. 305) Sąd Najwyższy wskazał, że przepis art. 92¹ § 1 k.p. wiąże prawo do odprawy emerytalnej z ustaniem, nie zaś z rozwiązaniem stosunku pracy. Wygaśnięcie stosunku pracy wskutek upływu czasu, na który zawarto umowę o pracę, nie wyklucza jego związku z przejściem na emeryturę. Ustawodawca warunkuje nabycie prawa do odprawy emerytalnej od samego faktu ustania stosunku pracy. Tym samym sam sposób jego ustania (porozumienie stron, rozwiązanie przez jedną ze stron, z upływem czasu – art. 30 § 1 k.p.), jak również przyczyny nie mają znaczenia dla powstania prawa do odprawy emerytalnej.

Przekuwając powyższe rozważania na ustalony w sprawie stan faktyczny stwierdzić należy, że w ocenie Sądu Rejonowego w okolicznościach faktycznych niniejszej sprawy istnieje związek funkcjonalny między rozwiązaniem stosunku pracy powoda (27 sierpnia 2020 r.), a przejściem przez powoda na emeryturę (1 kwietnia 2021 r.).

Należy w pierwszej kolejności podkreślić, że gdyby nie nagle ustanie stosunku pracy z inicjatywy strony pozwanej, powód osiągnąłby wiek emerytalny w trakcie tego zatrudnienia. Został bowiem powołany na pięcioletnią kadencję, która miała się zakończyć w 2023 r. Z wiarygodnych wyjaśnień powoda jednoznacznie wynika, iż planował on pracować do końca kadencji. Wyjaśnienia powoda nie kłócą się z zasadami doświadczenia życiowego, w świetle którego stwierdzić należy, iż osoby powołane w samorządzie na określoną kadencję, co do zasady pełnią swoje funkcje do końca kadencji.

Kolejną istotną okolicznością przesądzającą istnienie związku przyczynowego między ustaniem zatrudnienia powoda a przejściem przez niego na emeryturę jest okoliczność, iż w chwili odwołania i ustania stosunku pracy, powód przebywał na zwolnieniu lekarskim, które trwało, aż do 22 grudnia 2020 r. Powód był zatem niezdolny do pracy i nie mógł w tym czasie podjąć ewentualnego zatrudnienia u innego pracodawcy ani go skutecznie poszukiwać.

Szczególnego podkreślenia wymaga, że w okresie pomiędzy końcem grudnia 2020 r. a osiągnięciem wieku emerytalnego przez powoda w dniu 1.04.2021 r., nieprzerwanie trwała epidemia C.-19. Obowiązywały wówczas związane z nią liczne obostrzenia. Program szczepień dopiero się rozpoczynał, przeważająca większość społeczeństwa nie była zaszczepiona. Powód zeznał, że bardzo się obawiał o swoje życie i zdrowie z uwagi na swój wiek, a także z uwagi na przypadki zachorowania na C.-19 w jego rodzinie. Dlatego też w ocenie Sądu, biorąc pod uwagę wiek powoda oraz realne zagrożenie wirusem C.-19, szczególnie dotyczące osób starszych, należało uznać, że niepodjęcie przez powoda pracy w okresie po odzyskaniu zdolności do pracy w grudniu 2020 r., w sytuacji gdy na początku roku 2021 powód ponownie był przez jakiś czas chory, i przy posiadanej przez powoda perspektywie osiągnięcia niebawem, w dniu 1 kwietnia 2021 r., wieku emerytalnego, nie spowodowało zerwania związku funkcjonalnego pomiędzy zwolnieniem powoda z pracy a przejściem przez niego na emeryturę. Przeciwnie – powód przeszedł na emeryturę już od 1.04.2021 r. właśnie dlatego, że został zwolniony w pracy w sierpniu 2020 r., w sytuacji wielomiesięcznej niezdolności do pracy i panującej epidemii, która powodowała brak perspektywy bezpiecznego znalezienia przez powoda nowego zatrudnienia i bezpiecznego podjęcia przez niego nowej pracy.

Nabycie przez powoda prawa do świadczenia emerytalnego po ustaniu zatrudnienia było więc konsekwencją sytuacji bezpośrednio poprzedzającej rozwiązanie stosunku pracy, przez co powód wyczerpał przesłankę związku funkcjonalnego, do której w swoim orzecznictwie odnosił się wielokrotnie Sąd Najwyższy.

Z powyższych względów Sąd **w pkt. I sentencji wyroku** uwzględnił powództwo i zasądził na rzecz powoda dochodzoną przez niego kwotę 63.720,00 zł. Strona pozwana nie kwestionowała bowiem wysokości samego świadczenia.

O ustawowych odsetkach za opóźnienie orzeczono na podstawie art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 300 k.p. Stosunek pracy ustał z dniem 27 sierpnia 2020 r. Wtedy też stało się wymagane sporne świadczenie. Tym samym strona pozwana pozostawała w zwłóce z wypłatą odprawy emerytalnej od 28 sierpnia 2020 r.

O kosztach postępowania poniesionych przez strony orzeczono **w pkt. II sentencji wyroku** na podstawie art. 98 k.p.c. Strona pozwana przegrała proces. Dlatego winna zwrócić powodowi poniesione przez niego koszty procesu, na które składała się opłata od pozwu w wysokości 3.185,00 zł ustalona na podstawie § 13 ust. 2 w zw. z § 3 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1125) oraz opłata za czynności radcy prawnego, której wysokość została ustalona na podstawie § 2 pkt 6) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radcy prawnego (t.j. Dz. U. z 2018, poz. 265) i wynosiła 5.400,00 zł. Łącznie koszty poniesione przez powoda wyniosły 8.585,00 zł.

O rygorze natychmiastowej wykonalności jak **w pkt III sentencji wyroku** orzeczono na podstawie art. 477² § 1 k.p.c. Zgodnie z zaświadczeniem przedstawionym przez stronę pozwaną, nie kwestionowanym przez powoda, jego średnie miesięczne wynagrodzenie wynosiło 10.620,00 zł brutto.

Mając powyższe na uwadze, Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.